www.kurdistannet.org
29-12-2003 23:49

برایانی بەرێز کاک مەسعوود بارزانی و مام جەلال تالەبانی

سلاوێکی برایانەتان لێبێ و هیوام وایە تەندروست و بێ وەی بن.

ئەوەی پالی بە منەوە نا؛ ئەم نامەیە بۆ هەردووکتان بنووسم، یەکەمیان ئەو وتارە بوو کە کاک مەسعوود لە "خەبات"دا بلاویکردبووەوە و دلڕاوکەی خۆی بەرامبەر بە بیرو بۆچوونی "فیدرالیزم لەسەر بنچینەی پارێزگەکان" نووسیبوو، داواشی لە خەلک کردبوو کە لێدوانی خۆیان لەو بارەوە دەرببڕن و، دووەمیشیان ئەو رێککەوتننامەیە بوو کە مام جەلال بەنێوی "مجلس الحكم الانتقالي"یەوە، لە ١١/١٥ دا لەگەل پۆل برێمەری فەرمانداری شارستانێتیی ئەمریکا لە عێراقدا، ئیمزای کردبوو و، فیدرالیزمی لەسەر بنچینەی پارێزگەکان (محافظات) دەستنیشانکردبوو.

ئەز، بەش بە حالی خۆم، چەند مانگێک بەر لە نووسینەکەی کاک مەسعوود، لە رۆژنامەی "میدیا"دا باسی ئەوەمکرد کە رێبازێکی وا لەنێو عەرەبەکان و بێگانەکانی دیکەدا هەیە کە فیدەرالیزم لەسەر بنەمای پارێزگەکان دابمەزرێنرێ، بۆ ئەوەی پارێزگەکانی باشووری کوردستان لەیەک جیابکرێنەوە و، ناوی کوردستانیش بە فەرمی (رەسمی) کوێربکرێتەوە و، بەو هۆیەوە دلی داگیرکەرانی ترک و عەرەب و فارس رابگیرێ. بەلام ئەوەی راستی بێ، باوەرم نەدەکرد بەوەی کە مام جەلال ئیمزای رێککەوتننامەیەکی وا بکا کە ئەگەر سەربگرێ، ئەوا دەبێتە دەستاوێژی بەباداتی رەنجی هەشتا سالەی کورد لە باشووری ولاتدا.

ئێستە بۆ ئەوەی ئەو شتانەی کە لە رابوردوودا لەم بارەیەوە گوتوومە ونووسیومە و، بە ئێوەی بەرێزم راگەیاندووە و، یەتاقیکردنە و تێپەربوونی رۆژگار، راستییان دەرکەوتووە، جارەکی دی دووبارە نەکەمەوە، وا یەکسەر دێمە سەر باسەکەی ئەورۆ:

ئەوەی کە کاک مەسعوود دەفەرموێ "یەکگرتنی کورد و عێراقییەکان دەبێ بە دلخوازی بێ" قسەیەکی بەجێیە، چونکە یەکگرتن بە دلخوازی، مافی جیابوونەوەش بەدلخوازی دەخاتە دەست، بەلام ئەوەی کرداری ئەم قسە بەجێیە، دەستبەجێ دەهێنێتەوە سەر سفر، ئەوەیە کە ئێوەی بەرێز خۆتان بە دلخوازی خۆتان و، بەبێ هیچ پێشمەرجێک، لەگەل عێراق و لەنێو عێراقدا و، وەک پارچەیەک لەعێراق یەکتانگرتووە، بێ ئەوەی جارێ بزانن، ئایە عێراقییەکان بەو مەرجی "دلخوازی"یە رازی دەبن یان نا! چونکە ئەگەر وانەبوایە، ئێوە هەر لەسەرەتاوە، نەتاندەگوت "ئێمە عێراقین و یەکێتیی عێراقمان دەوێ و سنووری عێراق دەپارێزین" و، هەولتان نەدەدا کە "سەروەرێتیی" بۆ عێراق بگێرنەوە،، ئەو "سەروەرێتی"یەی کە ئاشەکەی هەشتا سالە هێسقانی کورد هورد وخاش دەکا، بەلکو دەتانگوت "عێراق دەولەتێکی دەستکردە و، بەپێچەوانەی رازیبوونی کوردەوە و، بەزۆری چەکی بەریتانیا؛ باشووری کوردستانی پێوە لکێنراوە و؛ بە عەرەبەکانتان دەگوت "ئەگەر دەتانەوێ پێکەوە دەولەتێک دروستبکەین، سا بەنێوی عێراقەوە بێ، یان بەهەر ئێوێکی دیکەوە کە لە سەری رێکبکەوین، ئەوا مەرجەکانی ئێمە ئەمەیە:

١- باشووری کوردستان بریتییە لە مووسل و کەرکووک و دیالە و کوت و هەولێر و دهۆک و سلێمانی و، ئەو کەمە گەلانەی لەم سەرزەوییەدا دەژین، لەسنووری قانوونێکی بنچینەییی باشووردا، مافی خۆبەرێوەبردنیان دەبێ. ٢- ئەو دەولەتەی دادەمەزرێ لە ٣ یان ٤ کۆمار پێکدێ کە بەرامبەر بەیەک و بەرامبەر دەرەوە مافی وەک یەکیان دەبێ. ٣- سنوورەکانی کۆمارەکان نایەنە گۆران. ٤- هەر کۆمارێک لەم کۆمارانە مافی جیابوونەوەی هەیە، ئەگەر هاتو زۆربەی گەلەکەی دەنگی بۆ ئەوەدا. خۆ ئەگەر عەرەبەکان رازی نەبوونایە بەمە، ئەوا داوای ئەوە بکرایە کە باشووری کوردستان بیبێتە پرۆتێکتوارتی کۆمەلەی نەتەوە یەکگرتووەکان بە گەرەنتی ئەمریکا، ئەوەشم هەر کاتی خۆی لە "میدیا"دا باسکرد، بەلام ئێوە گوێتان نەدایە، ئەوجا ئێستە هەرچەندە زۆر درەنگە، هێشتا هیوایەک هەیە، بەلام کە دەولەتی عێراق دامەزرایەوە و "سەروەرێتیی" دەستکەوتەوە، ئەودەمە دەبێ "فاتیحا"ی مافی کورد بخوێنین. داخی گرانم، مام جەلال ئیمزای پەیماننامەیەکی کردووە کە بەیەک وشە ئێوی کورد و کوردستانی تێدا نییە و، باسی فیدەراسیۆنی پارێزگەکان دەکا، وەک سەردەمی شانشینی عێراق. کاک هۆشیار زێباریش چەند جار و چەند جار دەفەرموێ: "العراق جزء من بينته العربية" و لە عەمرو مووسا دەپارێتەوە کە سەرێکی عێراق بدا و، عێراق وەربگرێ بە ئەندام لە "جامعة الدول العربية" دا. بەلام عەمرو مووسا، وەک کاربەدەستانی دەولەتە عەرەبەکانی دیکە، هۆشیار زێباری بە وەزیر نازانێ، چونکە کوردە. عەمروموسا

www.kurdistannet.org
29-12-2003 23:49

نوێنەرێک دەنێرێ بۆ عێراق کە دەبێژێ یەکێک لە ئامانجەکانی "جامعة الدول العربیة" ئەوەیە: التأکید علی الهویة العربیة للعراق". دوکتۆر مەحموود عوسمانیش کە کراوە بە ئەندامی "مجلس الحکم الانتقالي" داوای فراوانکردنی "مجلس الحکم الانتقالي" دەکا؛ بەهێنانە نێوی "القومیون العرب وتجمع العلماء السنة" واتە، ئەوانەی کە تەک هەر دان بەو "مجلس"ە دانانێن کە دوکتۆر مەحموود کراوە بە ئەندامی، بەڵکو دان بە مافی کوردا نانێن و، هێندێکیشیان کورد بە "کافر" دادەنێن. ئەریٚ برایینە، کاک مەسعوود و مام جەلال، دکتۆر مەحموود نوێنەری کێیە، کەوا زاتی ناوەتە بەرخۆی و دەبێژێ "دەبێ ئاڵای عێراق کە ئاڵای بەعسییەکانە لە کوردستاندا هەڵبکرێ" و دەبێژێ "ئەوانەی لە کەرکووک لە خۆپێشاندانەکاندا باسی سەربەخۆیی کوردستانیان کردووە، بیرو بۆچوونی رەسمی کورد دەرنابڕن" (ایلاف ٢٢/١٢/٢٠٠٣). بەڕاستی دەبێ بڵێین "قوڕ بەسەر کورد بۆ خۆی و نوێنەری رەسمی". دوکتۆر مەحموودی "سۆرانی" زۆر باش دەزانێ کە کورد ئەیانخستووەتە ئەو "مجلس"ەوە و لەبیریشی ماوە کە لە هەڵبژاردنی ئازاددا لە کوردستان؛ چەند دەنگی هێنا.

برایینە، کاک مەسعوود و مام جەلال؛ ئەگەر ئێوە هەتا ئەم دەرفەتە بەجارێک لەدەست دەرنەچووە، بەزووترین کات هەردوو بەڕێوەبەرێتییە کە ئەکەنە یەک، وکاتێک دائەنێن بۆ هەڵبژاردنی پەرلەمان و، پێکەوە لەگەڵ سیاسەتکارانی دیکەی کوردا ئەچن بۆ ئەمریکا و، ئەخشەی دوارۆژی پاشووری کوردستان ئەخەنە بەردەم سەرۆک بوش و هاوکارەکانی وتێیانئەگەێن کە دروستکردنەوەی عێراق بە شێوەی جارانی خەون و خەیاڵە و لەبەرژەوەندیی ئەمریکا و رۆژهەڵاتی ناڤین و رێبازی دیمۆکراسی و ئاشتی نییە، ئەگەر کوردستانێک دروست نەبێ، ئەوا دەبێ بزانن کەوا رەنجی ئەتەوەی کورد بەفیڕۆ دەڕوا و، ئەو دەمە خەڵکی کوردستان ناچاردەبن، خۆیان بەکسەر کاری خۆیان بگرنە دەست و ئێوەش ئەو دەمە پەژیوان دەبنەوە.

شایانی باسە کە سوننییەکان لەلایەکەوەو، بەعسییەکان وناسرییەکان لە لایەکی دیکەوە خۆیان تەیار دەکەن لە دژی کورد. ئەوەتا سوننییەکان حیزب دروستدەکەن بە نێوی "مرجعیە"وە وبە ئاشکرا لە دژی کورد و شیعە قسە دەکەن، هەموو دەولەتە عەرەبەکانیش دائەجیرێ دەکەن لە کورد وبەنۆکەری ئەمریکا یان دادە نێن، تەنانەت فەلەستینییەکان بانگەوازی شەڕیان داوە دژی "مجلس الحکم الانتقالي" وهەڕەشە لە کورد دەکەن. فەلەستینییەکان کە دەسکەلای دەستی سەددام بوون، ئەورۆباسی "مافی ترکمان" دەکەن. وەرن بزانن بەدبەختی گەیشتووەتەکوێ. بە ڕاستی دەوروبەری کوردستان هەموو بە ئاگر تەنراوە، کوژاندنەوەی ئەو ئاگرە بە دەستی لەرزۆکی سیاسەتبازان نایەتەدی.

لێرە دا دوو پرسیار خۆی دەسەپێنێ بە سەر هەردوو بەرێزدا:

(١) ئەگەر ئێوە پاش ناویزیکردنی هەموو کورد وئەمریکا؛ لە ماوەی پێنج ساڵدا، پاش هەزار کۆبوونەوەی دووقۆڵی نەتانتوانیبێ دوو پارێزگە بکەن بە یەک، چۆن دەتوانن هەرێمێکی فیدراڵی ببەن بەرێوە؟ ئەز باسی سەربەخۆیی ناکەم.

(٢) ئەگەر ئەمریکا شەش مانگی دی؛ "سەروەریتی" دایەوە بە عێراق و، عێراقی بە جێهێشت، کە ئێوە بۆ گێڕانەوەی ئەو "سەروەریتییە"زۆر بە پەلەن، ئایا ئەو رۆژە نابێتە مەرگە ساتی کورد؟ ئایا ئێوە کارێکی واتان کردووە کە کورد بە رەنگاری ئەو مەترسییە ببێ و، کوردستان نە بێتەوە گۆڕستانی کورد؟

ئەز چاوەڕوانی هەوڵ وکۆششی لە بارو ژایرانەتانم.

وساڵی نوێتان پیرۆزبێ.

براتان

جەمال نەبەز

بەرلین ٢٧/١٢/٢٠٠٣

تێبینی:
هەموو کورد وکوردستانییەک مافی ئەوەی هەیە ئەم نامەیە بە هەر جۆرێک بۆی دەستدەدا بڵاوبکاتەوە، بەڵام بە تەواوی وەک خۆی وبێ هیچ دەستکاری وگۆڕینێک. تکام لە ئەندامانی پارتی ویەکێتی ئەوەیە بکەونە خۆیان و، گوشاربخەنە سەر سەرکردەکانیان بۆ یەکگرتنەوە، پێداگرتن لە سەر مافی سەربەخۆیی کوردستان و، ئەگەر سەرکردەکانیان گوێرایەڵییان نەکرد، ئەندامان بکەونە نافەرمانی شارستانی (عدم الطاعة المدنیة) کە مافی رەوای خۆیانە.